

atter skynde sig hjem, og der viser sig altsaa her en mærkelig Forskjel imellem dem og Tyskerne saa vel som Engelskmændene, Irelænderne og Nordboerne. I mange italienske Kommuner paa Landet, er der sagt mig, finder man Folk, som have levet længere Tid i Udlandet.

Efter en Meddelelse i *Journal des Debats* synes det, som om Italienerne nu ogsaa i stort Tal have begyndt paa at udvandre til de nordamerikanske Fristater. „Imellem de Folk,“ siges i dette Blad, „som nu til Dags komme til Ny York i langt større Tal end tidligere, høre Italienerne, og denne Indvandring vil vistnok have megen Indflydelse paa de nordamerikanske Fristaters Værkflid i Almindelighed og Haandværkerstand i Særdelshed“. Det er for Resten ikke vanskeligt at forstaa, at ogsaa Italien i lang Tid maa kunne afgive et stort Kontingent til Udvandringen. Efter den i Decbr. 1881 afholdte Tælling havde hele Kongeriget en Folkemængde af 29 Mill. eller 2 Million flere end efter Tællingen 1871. Da nu Tallet paa Fødslerne overgaar Tallet paa Dødsfaldene med 200,000 om Aaret, og da mange Egne ere over al Maade folketætte, saaledes f. Ex. Lombardiet (uden Milano) med 14,000, og Omegnen af Neapel endog med 20,000 paa hver Flademil, medens Danmark f. Ex. kun har 2800 paa hver Flademil, kan Italien uden Frygt sende 100,000 Mennesker eller flere bort om Aaret, især da Udvandrerne helst søge at vende tilbage igjen, og da som Følge heraf det Kapitaltab, som sker paa Grund af Udvandringen, ved Tilbagekomsten indvindes med Rente og Rentesrente. Under saadanne Forhold er Udvandringen kun en Lykke for et Land, og man har heri et af de mange Momenter, der tyde paa, at „det forenede og frigjorte Italien“ (Italia unita e liberta) inden føje Tid vil blive en af Verdens heldigst stillede Stater, der ikke alene vil stige i Folketal, men ogsaa i Velstand. Man har ogsaa i Italien stærkt lagt Mærke til det for Frankrig saa sørgelige Regnestykke med Hensyn til Folkemængdens Tilvæxt, som er fremført i *Revue*

des deux mondes. Sætter man Folkemængden i Verdens vigtigste Stater for Aaret 1882 med runde Tal til: Rusland 90, de forenede Stater 52, Tydskland 46, Østrig-Ungarn 38, Frankrig 37, Storbritannien 36 og Italien 29 Mill., saa vil, dersom Tilvæksten fortsætter sig paa samme Maade som i de senere Tider, Forholdet i Aaret 1932, altsaa om et halvt Hundremaal, være saaledes: De forenede Stater 190, Rusland 158, Tyskland 83, Storbritannien 63, Østrig-Ungarn 51 samt endelig Frankrig og Italien hver 44 Mill. Ogsaa om et halvhundred Aar vil Italien altsaa vedblive at staa sidst i Rækken; men det er kommet op ved Siden af Frankrig, det Land, som Italienerne frygte mest, i det de sige, at det ikke var Frankrig, men Napoleon den tredje, som hjalp dem, og at Frankrig, der har Nizza, Corsica og Tunis, er kommen dem altfor nær paa Livet. Napoleon den tredjes Tanke om et Forbund imellem alle Folkene af den latinske Race var efter Italienernes Sigende kun et Drømmebillede, som de i det mindste ikke vilde være med til. Stakkels Frankrig! I det 18de Hundremaal var det med sine 26 Mill. den første Magt i Evropa, i det 20de Hundremaal vil det muligvis kun staa paa den sjette Plads og langt under Rusland, Tyskland og Storbritannien; Freden vil være Franskmanden lige saa dyr som Krigen.

„Vi Italiener“, sagde en italiensk Herre til mig, „holde ligesom Franskmandene ikke synderlig af at udvandre, og i hvert Fald drage vi helst hjem igjen, til det Land, som vi finde er det dejligste i Verden; men modsat Franskmandene sysle vi gjerne i Hjemmet med andre Landes Forhold. De har jo hørt af mig, at vi i Skolen dog have lært, hvor „Danimarca“ ligger, og at dets Hovedstad hedder „Copenaghen“, som vi stave Navnet; — men De maa indrømme mig, at det er meget svært for os at udtale disse danske geografiske Navne. De kan ikke tro, hvor det kostede mig Umag i Skolen at lære at udtale Navnet „Kat-te-gat-tet“. Undskyld! Det lyder ogsaa rigtig barbarisk.“

Mindre Meddelelser.

Et Bidrag til Bjørn Gunnlaugssons Levned. Iblandt de Mænd, som i den nyere Tid have set Lyset paa min Fødsel, vil Bjørn Gunnlaugsson altid indtage en fremragende Plads. Udgaet fra en fattig Bondegaard, lykkedes det ham under store Savn at komme til Kjøbenhavns Universitet, og herfra vendte han atter hjem til Island, hvor han, stadig med overordentlig knappe Midler, i en Aarrække arbejdede paa sit Livs Størværk, Kaartlægningen af det udstrakte og paa mangfoldige Steder øde og uvejssomme Island. Det er der-

for heller ikke underligt, om vi Islændinger med Kjerlighed dvæle ved denne Mands Minde. Da nærv. Tidskr. allerede én Gang har givet Bidrag af Bjørn Gunnlaugssons Levned*), være det mig tilladt dertil at føje et nyt, som tilfældig er kommen i mit Eje. For nogen Tid siden købte jeg hos en Antikvar for faa Øre en gammel islandsk Bog, og deri laa et gulnet Papir; det er min store Landsmands Testimonium, med

*) Th. Thorødsen. Geogr. Tidskr. 3dje Bd. 1879. S. 126

hvilket han privat dimitteredes til Københavns Universitet af Biskop *Geir Vidalin* i Reykjavik. Som man ser, har Biskoppen tydelig nok Syn for Bjørn Gunnlaugssons sjældne Evner, og det er ikke uden en vis Rørelse, at man — selv i det opstyrede akademiske Klædebon — læser om, hvorledes Bjørn Gunnlaugsson uden Vejledning har sat sig ind i Matematikens vanskeligste Grene og hvor stor Pris Biskoppen sætter paa den tyveaarige Yngling. Testimoniet lyder i dansk Oversættels saaledes:

„Læserne hilses!

Ynglingen Bjørn Gunnlaugsson, som vi med disse Linjer stille eder for Øjne, I, de gode Kundskabers og Videnskabernes Udøvere og Velyndere! er et lysende Exempel paa, at heldige Sjælsevner, naar de bruges med utrættelig Flid, endog kunne overvinde selv de største Vanskeligheder, der pleje at møde dem, som elske Lærdommen; thi denne Yngling har hartadt med egen Flid lettelig og i kort Tid gjort saa store Fremskridt; i boglige Sysler, som andre under gode Læremestres Vejledning næppe naaede paa lang Tid og med meget Arbejde. Det er min Pligt til eders Fornøjelse i faa Ord at give eder denne lovende Ynglings Levnedsskildring. Han er født i Aaret 1788 efter Kristi Fødsel paa Tannstadir inden Húnavatnssýssel; hans Fader er Gunnlaug Magnusson, en fattig Bonde, men ingens Undermand i Dyd og prøvet og oprigtig Hengivenhed imod sine Venner; han er desuden begavet med saa dygtige og heldige Aandsevner, især i stereometrisk og geometrisk Videnskab, at han lettelig fortjente at kaldes vor Øs Archimedes, hvis han ikke havde manglet Formue og Vejledning i Udøvelsen af sin Kunst, lege artis. Til Vidne om, at jeg ikke har rost ham for meget, ere de nye Maskiner, som han har givet os til at udmaale den Vejstrækning, hvorover man rejser, til at drage Fiskerbaade paa Land med og til at ro med, foruden andre, der som nyttige love deres Ophavsmands ypperlige Snille. Af slig Fader er vor rosverdige Yngling født, han, som strax i Barndommen begyndte at øve sin Faders Kunster og — hvad man med rette kan undres over, — uden Vejledning gjenmægik ikke blot løselig begge Slags Regningsarter (Trigonometri), Indenrummaaling (Stereometri), det endeliges og det uendeliges Udregning (calculus finitorum et infinitorum), Ligevægtskunst (staticam), Bevægelseskunst (mechanicam) og flere Dele af den naturlige Maalingskunst; men lærte dette saa vel, at han med sin grundige Lærdom kunde lette Faderens Arbejde meget. Desuden har han lært saa vel latin, græsk og andre Videnskaber, der dyrkes i vore Skoler, i to Halvaarstimer (thi længere Tid kunde hans Fader ej paa Grund af knappe Kaar koste hans Undervisning her) under Vejledning af Hr. Haldor Aumundarsson, ærværdig Præst til Hjaltabakki, at han, sendt til os, og i Nærværelse af de Lærdomsvelyndere, som her i Byen ere til Stede, blev overhørt og fik i Maalingskunsten saa vel den teoretiske som den praktisk anvendte „udmærket Ros.“ I latinsk Stil, Oversættelse fra latinske Forfattere, i dansk Sprog, Historie, Geografi, i græsk Sprog og det nye Testaments Udlægning, i Religion saa vel den naturlige som den aabenbarede „megen Ros.“ I tysk Sprog „Ros.“ Denne vor Yngling har et ypperligt Nemme, en lykkelig Dømmekraft, en fortrinlig Flid og en udmærket moralsk Tænke- og Handlemaade, mere afpasset efter Fortidens Simpelhed end Nutidens Mode. Han foredrog fra Prædikestolen, saaledes som det er Skik her, en vel udarbejdet Tale. Endelig udskrive vi denne vor rosverdige Yngling, som efter min Dom har naaet det Lærdomsmaal, som den kongl. Forordning om Examen artium kræver, og ønske vi ham af Hjertet alskens Lykke.

Reykjavik den 2den April 1808.

Geir Vidalin.“

Det eneste eksisterende Exemplar af dette Dokument vil jeg afgive til „det islandske litterære Selskabs“ Manuskriftsamling i Kjøbenhavn.

M. Fridriksson.

Trosbekjendelser paa Jorden. Man regner, at der for de 1400—1500 Millioner Mennesker, som findes paa Jorden, efter Trosbekjendelsen kan opstilles følgende Tal:

Kristne	400 Mill.
Budaister	350 —

Muhamedanere	200 Mill.
Bramatilbedere	henv. 200 —
Jøder	6—7 —

I Evropa er der 150 Mill. romersk-Katolikker, 80 Mill. græsk-Katolikker og 80 Mill. Protestanter. Af Muhamedanerne betragte 100 Mill. Sultanen i Konstantinopel som deres religiøse Overherre, medens de øvrige staa under Sultanen af Marokko, Sjahan af Persien og andre ringere Overhoveder.

Valdemar Schmidt.

Navnet Odessa. Det arkæologiske Selskab i Skt. Petersburg har for kort siden givet en Meddelelse om, hvorledes det er gaaet til, at Odessa har faaet sit Navn. Byen anlagdes 1794 af Katarina den anden, der vilde gjøre den til Landets sydlige Hovedstad; men hvad Navn skulde den have? Den mægtige Kejsersindes Hoffolk ilede med at finde paa Navne, og man havde snart ikke mindre end 47; men hun forkastede dem alle. Den 6te Januar 1795 var der Bal paa Slottet, og en lærd Akademiker — fortælles der — foreslog da Kejsersinden, at hun skulde kalde den *Odessos*. „Det er godt“, svarede Kejsersinden, „jeg gaar ind paa, at Byen skal have dette Navn, men i Hunkjøn; thi det er kortere og simplere. Byen skal hedde *Odessa*.“ — „Odessa“ er nu vistnok ikke simplere end „Odessos“; men da Kejsersinden havde sagt det, maatte alle jo tro det, og „Odessa“ blev et af de sjældne kvindelige Bynavne i det russiske Rige.

Valdemar Schmidt.

Kirgisernes Russificering. Imedens Engelskmændene i Indien og andre Steder i det hele lade deres mange Under-saatter af fremmed Rod blive i al Rolighed, uden at træde hindrende i Vejen hverken for deres Religion eller andre Sædvaner, bære Russerne sig anderledes ad. Efter en Korrespondance fra Omsk, der staa i *Revue orientale de Saint Petersbourg*, søge Russerne nu at russificere Kirgiserne, og dette sker paa følgende Maade:

Enhver kirgisisk Landsby har faaet Ordre til at sende en lille Dreng eller Pige til en russisk Opdragelsesanstalt, og naar de smaa komme dertil, maa de ikke tale andet end russisk. Kirgiserne ere ikke tilbøjelige til at lystre denne Befaling, ved hvilken deres Børn maa give slip paa deres Sprog, Sædvaner og Religion; men de ere nødtte til at give efter, da de vide, at de russiske Embedsmænd i modsat Fald tage Børnene med Magt. Adskillige af Kirgiserne have nu fundet paa en Udvej; de rigere af dem kjøbe nemlig Børn hos deres fattigere Stammefrænder, og paa denne Maade er Handelen med Børn, der hos disse Folk har været tilintetgjort i et Aarhundrede, atter kommen i fuld Flor.

For at undgaa Skandale har man fundet paa at give det hele Udseende af, at det sker ved „frivillig Subskription“ i de kirgisiske Landsbyer. Saadanne „frivillige“ Subskriptioner bruges iøvrigt til mange Ting; Kirgiserne have givet „frivillige“ Bidrag til Teatret i Omsk og i højere Pige-skole samme Steds. Man har ogsaa faaet dem til at bidrage til et Mindesmærke for Kemikeren Liebig, og da de spurgte, hvad det var for en Mand, svarede der, at det var en stor russisk General.

Valdemar Schmidt.

Et Bjærg af Sølvmaalm i Aljaska. Til Trods for de umaadelige Mængder af Guld og Sølv, som ere bragte for Dagen i Amerika, synes det, som om man kun har nødig at lede for at finde nye Lejer af disse Metaller. Forrige Aar gik et Skib ind i Fiskefloden i Aljaska for at faa fersk Vand, og der kom nu nogle indfødte om Bord, som raadede Skibets Førere til at gaa nogle Mile højere op i Floden, hvor de vilde finde godt Vand i Overflødhed. Dette skete ogsaa, og de indfødte viste dem dér nogle Stykker af et Metal, som hverken de eller Skibsfolkene kjendte. Disse Stykker vare fundne i Jorden paa Toppen af en lille Høj; der blev gravet 6 Fod ned, og der fandtes da et Lag, som syntes udtømmeligt. Efter Tilbagekomsten til San Francisco blev Metallet undersøgt, og det viste sig da at være Sølvmaalm, der havde en Værdi af 8,000 Dollars pr Ton.

Valdemar Schmidt.